

Przedmiot: SOCJOLOGIA NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI I REHABILITACJI

I. Informacje ogólne

Jednostka organizacyjna	Wydział Rehabilitacji Katedra Psychospołecznych Podstaw Rehabilitacji i Bioetyki Kierownik; Dr hab. Prof. AWF Alicja Przyłuska-Fischer Zakład Bioetyki i Problemów Społecznych Medycyny Kierownik: Dr Witold Rekowski
Nazwa przedmiotu	Socjologia niepełnosprawności i rehabilitacji
Kod przedmiotu	FII-04
Język wykładowy	Polski
Rodzaj modułu kształcenia (obowiązkowy/fakultatywny)	Obowiązkowy
Poziom modułu kształcenia (np. pierwszego lub drugiego stopnia)	II stopnia
Rok studiów	I
Semestr	Letni
Liczba punktów ECTS	1,5
Imiona i nazwiska wykładowców	Witold Rekowski
Program (programy) studiów, w którym realizowany jest przedmiot	Fizjoterapia
Sposób realizacji zajęć (stacjonarny, uczenie się na odległość)	Stacjonarny
Wymaganie wstępne i dodatkowe	brak

II. Informacje szczegółowe

Cele przedmiotu

C1	Zapoznanie studenta ze społecznymi i demograficznymi uwarunkowaniami zjawiska niepełnosprawności i rehabilitacji osób niepełnosprawnych.
C2	Zapoznanie studenta z determinantami zjawiska niepełnosprawności i przebiegu procesu rehabilitacji wynikającymi z kulturowo i społecznie postrzeganego ciała.
C3	Przygotowanie studenta do przeciwdziałania zjawiskom dyskryminacji będących skutkiem niepełnosprawności i zakłócających proces kompleksowej rehabilitacji, w tym postępowania fizjoterapeutycznego.
C4	Pogłębienie wiedzy, umiejętności i kompetencji studenta w zakresie prawidłowości regulujących przebieg podstawowych interakcji, zachowań grup społecznych i społeczności w kontekście niepełnosprawności i procesu rehabilitacji.
C5	Zapoznanie studenta z zasadami procesu społecznych badań naukowych zjawiska niepełnosprawności; wyborem problemu badawczego, strukturyzacją pojęciową, doбором i budową narzędzi, analizą statystyczną danych, wnioskowaniami oraz krytyką źródeł i danych.

Efekty kształcenia w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych dla przedmiotu

Efekt kształcenia kierunkowy	Treść efektu kształcenia dla przedmiotu	Odniesienie do celów	Odniesienie do efektów obszarowych
Wiedza			
K_W10 zna metody i zasady analizy demograficznej, definiuje podstawowe pojęcia statystyki epidemiologicznej ma wiedzę o procesach zagrażających zdrowiu i problemach niepełnosprawności w ujęciu demograficznym i epidemiologicznym.	<ol style="list-style-type: none"> Opisuje procesy demograficzne mające miejsce w krajach rozwiniętych, wskazuje na ich przyczyny i skutki bliskie i odległe dla jednostek, społeczności lokalnych i społeczeństw. Różnicuje obiektywne i subiektywne wskaźniki stanu zdrowia i charakterystyki niepełnosprawności. Charakteryzuje aktualny stan zdrowia ludności Polski, wymienia jego główne zagrożenia wynikające ze stylu życia, tendencji demograficznych i wielkich procesów społecznych i ekonomicznych. Charakteryzuje problem niepełnosprawności w Polsce z uwzględnieniem jego charakterystyk demograficznych, epidemiologicznych i etiologii w tym społecznej. 	C1	M2A_W03 M2A_W04

	<p>5. Przedstawia genezę przemian obrazu chorób w społeczeństwach XX i XXI wieku i ich skutki dla funkcjonowania systemów zabezpieczeń społecznych i ochrony zdrowia.</p> <p>6. Wykazuje związek pomiędzy zjawiskami takimi jak; bezrobocie, ubóstwo, wykluczenie społeczne i dyskryminacja ze względu na charakterystyki społeczne jednostek a stanem zdrowia i niepełnosprawnością.</p>		
<p>K_W11 zna i poddaje analizie procesy psychospołeczne ważne dla zdrowia i jego ochrony lub kultury fizycznej w zakresie niezbędnym dla dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla fizjoterapii</p>	<p>7. Definiuje pojęcie kultury fizycznej, wskazuje jej obszary i funkcje jakie pełni wobec społeczeństwa.</p> <p>8. Przedstawia genezę współczesnej kultury fizycznej wiążąc jej powstanie ze zjawiskami z zakresu ochrony zdrowia i medycyny.</p> <p>9. Definiuje pojęcie polskiego modelu rehabilitacji, wymienia jego założenia i określa specyfikę.</p> <p>10. Charakteryzuje etapy procesu rehabilitacji kompleksowej.</p> <p>11. Opisuje proces powstawania zawodu fizjoterapeuty od instruktora gimnastyki leczniczej do fizjoterapeuty.</p>	C1, C2	M2A_W04
<p>K_W12 posiada wiedzę na temat społecznych i psychologicznych warunkowań w pracy z osobami ze specjalnymi potrzebami z uwzględnieniem wieku, płci i rodzaju niepełnosprawności.</p>	<p>12. Definiuje pojęcie niepełnosprawności poprzez wskazanie kryteriów zdolności do samodzielnej egzystencji i zdolności do pracy.</p> <p>13. Rozróżnia stopnie niepełnosprawności, zna rolę orzekania o niepełnosprawności w systemie pomocy osobom niepełnosprawnym.</p> <p>14. Wyróżnia zakłady i placówki funkcjonujące w instytucjonalnym systemie pomocy osobom niepełnosprawnym w Polsce.</p> <p>15. Identyfikuje procesy rehabilitacji medycznej, społecznej i zawodowej określając ich założenia i priorytety.</p>	C2, C3, C4	M2A_W04
<p>K_W14 posiada wiedzę na temat metod modelowania naukowego i istniejących dowodów naukowych wykorzystywanych w praktyce oraz zasady kontraktu terapeutycznego</p>	<p>16. Przytacza pozytywistyczną definicję nauki wymieniając kryteria różniące ją od innych dziedzin życia społecznego.</p> <p>17. Opisuje metody badawcze stosowane w naukach społecznych, szczególnie eksperyment, obserwację i wywiad kwestionariuszowy.</p> <p>18. Rozróżnia twierdzenia naukowe, prawa nauki, generalizacje społeczno-historyczne.</p> <p>19. Wyjaśnia na czym polega specyfika twierdzeń sformułowanych na gruncie nauk społecznych</p> <p>20. Tłumaczy na czym polegają postulaty rozumienia oraz trafności i rzetelności w badaniach naukowych.</p> <p>21. Definiuje pojęcie modelu naukowego i typu idealnego.</p>	C5	M2A_W05

<p>K_W25 rozpoznaje kulturowe i religijne normy oraz tradycje, które mogą być przyczyną nieporozumienia i problematycznych sytuacji w opiece nad pacjentem ze względu na płeć, wiek, orientację seksualną i typ niepełnosprawności</p>	<p>22. Definiuje pojęcie postawy społecznej wskazując jej komponenty poznawczy, emocjonalny i zachowaniowy.</p> <p>23. Zna pojęcie stereotypu, wymienia podstawowe charakterystyki stereotypu osoby niepełnosprawnej w Polsce.</p> <p>24. Definiuje pojęcie stygmatu (piętna) i charakteryzuje proces stygmatyzacji jako źródło negatywnych postaw wobec osób niepełnosprawnych.</p> <p>25. Zna podstawy procesu komunikacji społecznej w tym z wykorzystaniem mediów masowych i ich rolę w tworzeniu i zmianie postaw społecznych wobec różnych grup mniejszościowych.</p> <p>26. Omawia podstawowe koncepcje ciała rozwijane współcześnie na gruncie nauk społecznych.</p> <p>27. Wyjaśnia rolę ciała w kształtowaniu tożsamości społecznych i jednostkowych w tym osób niepełnosprawnych.</p> <p>28. Rozumie znaczenie ciała w przebiegu procesów interakcyjnych.</p> <p>29. Wyjaśnia pojęcie kapitału fizycznego i określa jego rolę jako wskaźnika statusu społecznego.</p> <p>30. Rozumie rolę procesów cywilizacyjnych w kształtowaniu postaw wobec własnego ciała oraz ciał innych osób.</p> <p>31. Wyjaśnia rolę ciała i jego postrzegania w procesach tworzenia postaw społecznych wobec śmierci i umierania.</p>	<p>C1, C2, C3, C4</p>	<p>M2A_W04 M2A_W06</p>
--	---	-----------------------	----------------------------

Umiejętności			
<p>K_U06 potrafi zidentyfikować uwarunkowania kulturowe, religijne i etniczne problemy pacjenta w programowaniu i usprawniania i rozróżniać konflikty etyczne związane z rozwojem nauk biomedycznych</p>	<p>32. Potrafi rozpoznać i klasyfikować rodzaje postaw wobec osób niepełnosprawnych z różnymi typami niepełnosprawności.</p> <p>33. Rozpoznaje wynikające ze stereotypowych przekonań zachowania wobec osób niepełnosprawnych.</p> <p>34. Dostrzega i rozpoznaje podstawowe idiomy ciała w trakcie podstawowych procesów interakcyjnych.</p> <p>35. Rozpoznaje i akceptuje demonstrowane w trakcie procesu terapii tożsamości jednostkowe i społeczne pacjentów.</p>	<p>C1, C2, C3</p>	<p>M2A_U03 M2A_U05</p>
<p>K_U11 potrafi formułować problemy badawcze, konstruować i dobrać adekwatne metody oraz techniki badawcze do pozyskiwania danych i wyciągać</p>	<p>36. Rozpoznaje źródła problemów badawczych, potrafi sformułować problem badawczy i cele badania.</p> <p>37. Potrafi postawić pytania badawcze i formułować twierdzenia o zależnościach przyczynowo skutkowych (hipotezy badawcze).</p>	<p>C5</p>	<p>M2A_U06 M2A_U08</p>

wnioski z badań naukowych i własnych obserwacji.	38. Wyróżnia poszczególne rodzaje zmiennych, i dobiera do nich odpowiednie narzędzia badawcze 39. Projektuje plany obserwacji, eksperymenty i wywiady kwestionariuszowe.		
K_U12 Potrafi posługiwać się wyspecjalizowanymi narzędziami i technikami informatycznymi w celu pozyskiwania danych, a także analizować i krytycznie oceniać te dane oraz wykorzystać podstawy statystyki na potrzeby pracy naukowej	40. Analizuje zebrane w trakcie badania dane i poprawnie wyciąga wnioski. 41. Potrafi analizować dane w tabelach kontyngencji, poprawnie interpretuje statystyki testowe, korelacje i miary siły związku.	C5	M2A_U06 M2A_U08
Kompetencje społeczne			
K_K02 potrafi określić zakres swoich kompetencji zawodowych i status zawodowy fizjoterapeuty oraz wykorzystać i promować standardy międzynarodowe dotyczące fizjoterapii	42. Jest świadomym zakresu swoich kompetencji zawodowych. 43. Akceptuje zakresy ról zawodowych osób czynnie uczestniczących w procesach terapii i poszczególnych etapach rehabilitacji kompleksowej. 44. Adekwatnie do rzeczywistej pozycji wśród zawodów medycznych postrzega status zawodu magistra fizjoterapii.	C1, C2, C4	M2A_K03

Treści programowe

Treści programowe	Tytuł wykładu	Odniesienie do efektów kształcenia kierunkowych/	Odniesienie do celów kształcenia
Wykłady			
TP16, TP18, TP19 TP20, TP21, TP36	Współczesne nauki społeczne z uwzględnieniem nauk o zdrowiu; podstawowe problemy metodologiczne i specyfika.	K_U11/TP16,18,19, 20,21,36	C5
TP17, TP37, TP38,	Socjologiczne narzędzia badawcze stosowane w badaniach społecznych w medycynie i fizjoterapii.	K_U11/TP17,37,38	C5

TP39, TP40, TP41	Podstawy analizy danych i przygotowanie raportu z badań socjologicznych w obszarze medycyny i fizjoterapii.	K_U11/TP39,40,41	C5
TP1, TP2, TP3, TP4, TP5, TP6, TP7, TP8, TP9, TP10, TP11	Zdrowie, choroba, niepełnosprawność a procesy społeczne w XX i XXI wieku	K_W10/TP1-6, K_W11/TP7-11	C1, C2, C3, C4
TP12, TP13, TP14, TP15, TP42, TP43, TP44	Współczesne systemy zabezpieczeń społecznych, systemy ochrony zdrowia i pomocy osobom niepełnosprawnym.	K_W12/TP12-15, K_K02/TP42-44	C1, C2, C3, C4
TP22, TP23, TP24, TP25, TP26, TP27, TP28, TP 29, TP30, TP31, TP32, TP33, TP34, TP35	Ciało w wymiarze jednostkowym, grupy społecznej, kultury i społeczeństwa.	K_W25/TP22-31 K_U06/TP32-35	C1, C2, C3, C4

Planowane formy/działania/metody dydaktyczne		
Treści programowe	Metoda dydaktyczna	Odniesienie do efektów kształcenia kierunkowych/
TP1, TP2, TP3, TP4, TP5, TP6, TP7, TP8, TP9, TP10, TP11, TP12, TP13, TP14, TP15, TP42, TP43, TP44, TP22, TP23, TP24, TP25, TP26, TP27, TP28, TP 29, TP30, TP31, TP32, TP33, TP34, TP35	WYKŁAD INFORMACYJNY	K_W10, K_W11, K_W12, K_K02, K_W25, K_U06
TP16, TP18, TP19, TP20, TP21, TP36, TP17, TP37, TP38, TP39, TP40, TP41	WYKŁAD PROBLEMOWY	K_W14, K_U11, K_U12
Środki dydaktyczne: Multimedia, teksty źródłowe, dokumenty, raporty z badań, roczniki statystyczne		

Metody i kryteria oceniania		
Treści programowe	Metody oceniania osiągnięć studenta/metody weryfikacji efektów kształcenia	Odniesienie do efektów kształcenia kierunkowych/
TP1, TP2, TP3, TP4, TP5, TP6, TP7, TP8, TP9, TP10, TP11, TP12, TP13, TP14, TP15, TP42, TP43, TP44, TP22, TP23, TP24, TP25, TP26, TP27, TP28, TP 29, TP30, TP31, TP32, TP33, TP34, TP35, TP16, TP18, TP19, TP20, TP21, TP36, TP17, TP37, TP38, TP39, TP40, TP41	Pisemne i testowe sprawdziany wiadomości	K_W10, K_W11, K_W12, K_W14, K_W25, K_U06, K_U11, K_U12, K_UK02

Zalecana lista lektur lub lektury obowiązkowe
<p>Literatura obowiązkowa: Materiały wykładowe – prezentacje multimedialne</p> <ol style="list-style-type: none"> Giddens A. Sutton P. W., Socjologia, 2012, Wydawnictwo naukowe PWN Babbie E., Badania społeczne w praktyce, 2004, Wydawnictwo naukowe PWN <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> Górnicki J., Wachnicki J., Pierwsze kroki w analizie danych SPSS for Windows, 2004, SPSS Polska Sp. z o.o. GUS Departament Badań Społecznych, Stan zdrowia ludności Polski w 2009 roku, 2011, Główny Urząd Statystyczny.

Punkty ECTS - 1 pkt - 30 godz. pracy studenta, (kontaktowej + samokształcenie)

RODZAJ ZAJĘĆ	GODZINY
Godziny kontaktowe	30
Zapoznanie się z zalecaną literaturą	8
Przygotowanie do zaliczeń	7
Razem = 45 godz. = 1,5 ECTS	